HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI WA MISITU

KIJIJI CHA NAMATEWA MAGONGO

MUHUTASARI

Utangulizi

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Ufupisho huu unaelezea vipengele muhimu vya usimamizi wa msitu wa kijiji cha Namatewa utakaotumika katika kipindi cha miaka mitano. Lengo la nikuwezesha kutoa uelewa wa haraka uliopo ndani ya mpango

Umiliki wa Misitu

Msitu unamilikiwa na kijiji cha Namatewa. Msitu wa Kijiji cha Namatewa wa Magongo ulitengwa kuwa hifadhi mwezi wa tisa mwaka 2016 chini ya usaidizi wa kitaalamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpingo na Maendeleo.

Lengo Kuu la mpango wa usimamizi

Msitu wa Magongo umetengwa kwa lengo la kulinda, kuhifadhi, na kufanya uvunaji endelevu kwa kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho.

Madhumuni

Dhumuni kuu la kuanzisha hifadhi ya msitu wa Magongo ni kuboresha hali ya msitu na maisha ya wanajamii wa Kijiji cha Namatewa. Madhumuni mahususi ni pamoja na

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 6656 la Misitu wa Kijiji cha Namatewa dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha uwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Namatewa kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu.

Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni wa kijiji cha Namatewa unaitwa Magongo.

Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake

Msitu wa Kijiji cha Namatewa ni Magongo una ukubwa wa hekta 6656 na upo upande wa Kaskazini Mashariki katika ardhi ya Kijiji na unapakana na kitongoji cha Mipuru. Angalia Kiambatisho A, ramani inaoonyesha mipaka ya msitu wa kijiji.

- Msitu unafikika kwa njia ya miguu, pikipiki pamoja na gari.
- Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;
- Upande wa kaskazini na mashariki matumizi ni Kilimo na Vyanzo vya Maji

Jamii ya Miti ya Mbao

Kuna aina nyingi za jamii tofauti za miti katika misitu ya Kijiji. Jamii ya miti ya thamani ya mbao iliyopo msituni ni Mninga jangwa *(Pterocarpus angolensis.),* Mkongo *(Afzelia quanzensis),* Mtondoro *(Julbernardia globiflora),* Msenjele*(Acacia nigrescens),* Mkarati *(Burkea africana),* Msekeseke *(Bobgunnia madagascariensis),* Mgelegele, Mlondondo *(Xeoderis stuhlmannii),* Mpangapanga *(Millettia Stuhlmanii*), Msufi pori na Mpingo *(Dalbergia melanoxylon)*

Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile Mianzi, Uyoga, Matunda pori na Majengo.

Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mfuru, Mwiru, Mngeche, Mbuyu, Mnong′omela, Ndaba, Mpingi na mingineyo. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga, Myombo, Mtumbwi, Ngalangala, Mkiu, Mnepa na Mbubudu.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika misitu hii; Uyogandembo, Nguyugu, Upoa, Mbuyu, Ngolowele, Mlelema, Kitofu, Mkwanga na Nakayebe.

Wanyama Pori na Jamii za ndege

Katika msitu wa Mbarale Wanyama pori wanaopatikana ni; Ngorombwe, Nyani, Tembo, Ndandala, Mbalapi, Ngiri, Nguruwe Pori, Fungofungo, Chui, Simba, Fisi, Nyati, Punda, Pofu, Mbawala, Kima, Tumbili, Nyoka, Sungura, Paa, Mbutuka, Bweha, Kimara, Ndezi/Kungusi, Nungunungu, Mkwanda, Kinengu, Kikui, Nguchiro, Lukwele, Mkuli na Mmbwa Mwitu.

Maeneo ya Usimamizi

Msitu huu umegawanyika katika maeneo madogo ya usimamizi, eneo la kwanza ni eneo ambalo uvunaji hauruhusiwi lenye ukubwa wa hekta 868 ambalo ni asilimia 10 ya msitu mzima. Eneo hili lina uoto unao wakilisha hali ya Msitu mzima na ni makazi na mazalia ya wanyama zaidi ikiwa wanyama aina ya Nyani, Kima, mbawala, Pimbi, Paa, Mbutuka,n.k. Pia Msitu huu una maeneo ya Mabonde ambayo uvunaji hauruhusiwi kwa sababu ni hatari kwa wavunaji na pia endepo uvunaji utafanyika katika eneo hilo utasababisha mmomonyoko wa ardhi.

Eneo la pili ni eneo la uvunaji lenye ukubwa wa hekta 5788. Eneo hili limefanyiwa tathmini ya rasilimali za msitu na Mpango wa uvunaji endelevu umeandaliwa na hakuna uvunaji wa miti utakaofanyika bila kufuata mpango huo. Maeneo haya yameonyeshwa katika kiambatanisho A kwenye ramani ya msitu wa Kijiji.

Matumizi ya msingi

Wanajamii wa kijiji cha Namatewa watakuwa na haki ya kuingia katika msitu wa jamii bila kibali kupata matumizi ya msingi ya kufanya matambiko, maji na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani piaWasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

Matumizi huru ya msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Namatewa yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao,kama asali ya nyuki wasiouma, uyoga, kuni, majengo, matundapori, madawa ya asili na kutundika mizinga, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure kutoka serikali ya kijiji.

Wasio wakazi wa kijiji cha Namatewa wanaweza pia kuomba kibali toka serikali ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu toka msitu wa kijiji. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao ya msitu yanayotolewa bure yanatumiwa kiendelevu na hayamalizwi toka msitu wa jamii. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao

haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru na serikali ya kijiji.

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo.
- Utafiti.
- Utalii msituni.

Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misiti wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa Kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Mazao mengine ya misitu

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama.

Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Kilimo ndani ya msitu
- Makazi ndani ya msitu
- Kuchoma moto ovyo
- Kuchoma moto bila kibali

Shughuli za Kuendeleza na Kutunza Msitu

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja na rasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

Usimamizi wa msitu wa kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii wote. Msitu utalindwa na jamii kuzingatia mipaka yake, kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapoona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii.

Vyanzo vya mapato

- Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni,
- shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Ushuru

- Ada za leseni naMengineyo
- Mgawanyo wa Mapato kwa wadau.

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya msitu ni utakuwa kati ya Kamati ya maliasili ya Kijiji, Serikali ya Kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu umetazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Katika mkutano mkuu wa kijiji wananchi walikubaliana kuwa asilimia sitini (55%) ya mapato yaende kwenye serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za Maendeleo za Kijiji, asilimia thelathini na tano (35%) yaende kwenye kamati ya maliasili kwa ajili ya kusimamia na kuendesha shughuli za Msitu na asilimia kumi (10%) yaende Halmashauri ya Wilaya kwa ajili ya kupata ushauri wa kitaalamu na ufuatiliaji.

1.1 Matumizi ya Mapato

Sehemu ya mgao wa mapato ya kamati ya maliasili (35%) yatatumika kwa ajili ya shughuli za kuendeleza msitu kama ilivyoainishwa katika bajeti na mpango kazi wa mwaka ilivyoidhinishwa na mkutano mkuu wa kijiji. Aidha sehemu ya mapato ya kamati ya Maliasili inaweza pia kutumika katika kuchangia shughuli za maendeleo Kijijini endapo wananchi wataona hivyo.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Kununuavifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.

Usimamizi wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogomadogo. Fedha ndogondogo hazitakiwi kuzidi shilingi 100,000/= Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la **Akauti ya Maliasili ya Kijiji cha Namatewa** na itakuwa na watia sahihi

Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji na kila baada ya miezi mitatu kwa mkutano mkuu wa kijiji.

Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluhishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na nafasi iliyoachwa wazi ijazwe kufuata utaratibu unaokubalika.

Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

Kiambatanisho A
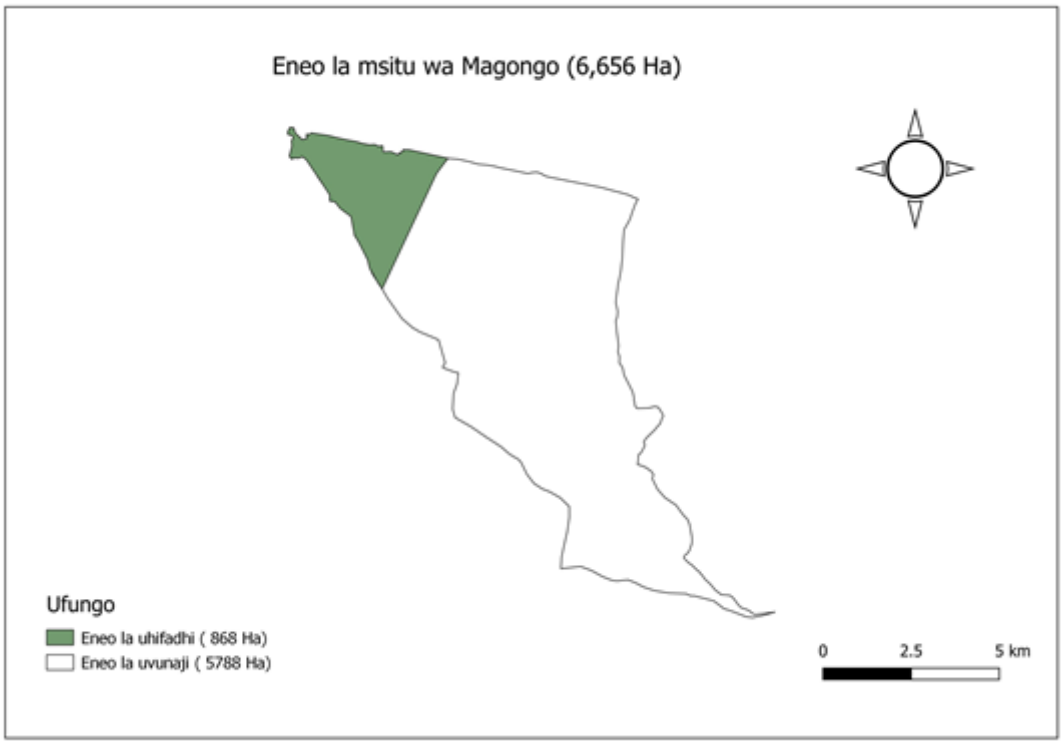
Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji